

Poznań, dnia 21 grudnia 2012 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-I.431.61.2012.11

Pan
Piotr Czesław Kuroszczyk
Wójt Gminy Ostrów Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) Wojewoda Wielkopolski przeprowadził kontrolę w Urzędzie Gminy Ostrów Wielkopolski mieszczącym się przy Al. Powstańców Wielkopolskich 12, 63-400 Ostrów Wlkp.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 653/12 z 21 listopada 2012 r. przez Panią Agnieszkę Cudniewicz starszego specjalistę w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, w dniach od 27 listopada do 30 listopada 2012 r.

Jednostka została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem z 21 listopada 2012 r. znak PS-I.431.61.2012.11, a przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli (Urzędu Gminy w Ostrowie Wlkp.) pod pozycją 4/2012.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość wykorzystania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z klęską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

W związku z powyższym, Wojewoda Wielkopolski na podstawie art. 47 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolnego.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej jednej nieprawidłowości i trzech uchybień, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze zakreślonym przedmiotem kontroli.

Stwierdzone odstępstwa od stanu pożądanego miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadania.

Powyższą ocenę oparto na podstawie poniższych ustaleń:

Ustalono, że Gmina Ostrów Wlkp. w 2011 roku otrzymała środki z rezerwy celowej budżetu państwa w dziale: 852 *Pomoc Społeczna*, rozdział: 85278 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami* w wysokości: 56.638,34 zł na realizację pomocy osobom lub rodzinom poszkodowanym przez huragan oraz realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 lipca 2011 r. (Dz. U. 2011, Nr 167, poz. 996).

Planowane środki sklasyfikowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207) w prawidłowej wysokości.

W 2011 r. dotację w pełnej wysokości tj. w kwocie 56.638,34 zł., Gmina Ostrów Wlkp. przekazała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wlkp., co potwierdzają: WB nr 187 z dnia 23 września 2011 r., WB nr 206 z dnia 20 października 2011 r., WB nr 236 z dnia 5 grudnia 2011 r. oraz ewidencja księgowa Gminy.

Stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył otrzymane środki na wypłatę zasiłków celowych w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej w 2011 r. (przymrozki wiosenne, deszcz nawalny), co było zgodne z art. 168 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), który stanowi, iż wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

Kwota dotacji została ujęta w planach finansowych jednostki realizującej zadanie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w dziale 852, rozdziale 85278 § 3110 w związku z wystąpieniem klęsk żywiołowych w 2011 r., GOPS na wypłatę zasiłków celowych wydatkował środki w kwocie 56.638,34 zł. Kwota poniesionych wydatków jest zgodna z ewidencją księgową jednostki.

Kontroli poddano decyzje administracyjne, na mocy których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych rodzinom rolniczym i osobom nie będącym rolnikami, które ucierpiały w wyniku klęski żywiołowej mającej miejsce w 2011 r. W wyniku kontroli stwierdzono, że rolnicy, którym udzielono pomocy w chwili składania wniosku i wydania decyzji administracyjnej byli rolnikami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2008 r. Nr 50 poz. 291 ze zm.).

Szkody, na które udzielono pomocy rodzinom rolniczym są zgodne z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011r. w *sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych* (Dz. U. 2011 r., Nr 167, poz. 996). Wszystkie złożone Kierownikowi GOPS wnioski były składane terminowo, co jest zgodne z § 4 ust. 1 i § 9 ww. rozporządzenia. W dwóch przypadkach stwierdzono brak daty wypełnienia wniosku przez osoby je składające. W związku z tym dnia 29 listopada 2012 r. Katarzyna Marciniak Starszy Pracownik Socjalny złożyła wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli.

Pomocy udzielono rodzinom rolniczym, których straty w gospodarstwie rolnym w uprawach rolnych wynosiły średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w gospodarstwie rolnym zgodnie z § 2 pkt 3 lit. a ww. rozporządzenia. Stwierdzono, że pomocy w formie zasiłku celowego udzielono zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia, który stanowi, że pomoc przysługuje w wysokości 5.000,00 zł, z zastrzeżeniem § 6 i 7 ww. rozporządzenia.

Kontrola wykazała, że we wszystkich przypadkach, prawidłowo ustalono „Intensywność pomocy brutto” w wysokości 80%, co jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 40, poz.329).

Stwierdzono, iż wydane decyzje administracyjne zawierają katalog elementów wymienionych w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.). Wyjątek stanowi decyzja nr

GOPS.8215.4.2011 z dnia 8 września 2011 r. Stwierdzono, iż przy uruchomieniu środków na podstawie ww. decyzji pominięto procedurę przyznawania środków, w związku ze szczególną sytuacją wnioskodawcy. W wyniku kontroli stwierdzono, iż powyższa decyzja winna mieć nadany rygor natychmiastowej wykonalności. W związku z tym, Robert Wiśniewski Kierownik GOPS w Ostrowie Wlkp. dnia 29 listopada złożył w tej sprawie wyjaśnienia, które załączono do akt kontroli.

Powyższe decyzje doręczono stronom w sposób określony w art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.

Ustalono, iż pomoc w formie zasiłku celowego była przyznawana osobom uprawnionym wyłącznie na remont bądź odbudowę, budowę budynków/lokalu o charakterze mieszkalnym. Ponadto stwierdzono, że w jednym przypadku tj. decyzja nr GOPS.8214.3.2011 r. z dnia 3 października 2011 r. zgodnie z opisem w wywiadzie środowiskowym, zasiłek celowy przyznany był na częściowy remont dachu na stodole. W związku z tym, dnia 29 listopada 2012 r. Anita Lis Pracownik Socjalny złożyła wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli.

Podstawą do określenia wysokości przyznanej pomocy osobom uprawnionym był rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej, zgodnie z § 9 lub § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. Nr 27, poz. 138).

Kontrola wykazała, że przyznawana wysokość pomocy osobom uprawnionym, nie przekraczała wysokości szkód wyrządzonych żywiołem w danym budynku lub lokalu mieszkalnym.

Kontrola wykazała, iż faktyczna realizacja świadczeń była zgodna z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi, które wyszczególniono w „Zestawieniu skontrolowanych wydatków poniesionych przez GOPS na osoby nie będące rolnikami oraz w związku z realizacją Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”, a także „Zestawieniu skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych przez GOPS w Ostrowie Wlkp., na mocy których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych osobom fizycznym i rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”. Łączna kwota wypłaconych zasiłków celowych w dziale 852,

rozdział 85278 § 3110 wyniosła 56.638,34 zł w tym: (12.638,34 zł kwota wypłat zasiłków celowych dla rolników i 44.000,00 zł kwota wypłat zasiłków celowych dla osób nie będących rolnikami).

Wszystkie środki w formie zasiłków celowych wypłacono osobom lub rodzinom, zgodnie z art. 40 ust. 2 i 3 *ustawy o pomocy społecznej*. W 2011 r. GOPS wypłacił zasiłki celowe w łącznej kwocie 56.638,34 zł, co jest zgodne z imiennymi listami wypłat oraz ewidencją księgową GOPS. Fakt wypłaty zasiłku zgodnie z listami, potwierdzają załączone wyciągi bankowe. Wydatki w formie zasiłku celowego ujęto w ewidencji księgowej jednostki zgodnie z rozporządzeniem w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*.

Skontrolowane dowody księgowe spełniają wymogi ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Wszystkie dowody księgowe zostały zaakceptowane i zadekretowane w wymaganej formie.

Ustalono, iż wszystkie osoby uprawnione przedstawiały faktury i rachunki potwierdzające poniesienie wydatków związanych odpowiednio z remontem albo odbudową budynku/lokalu mieszkalnego dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku.

Stwierdzono, iż w 2011 r. dotację celową w dziale 852, rozdział 85278 § 2010 przekazaną w kwocie 56.638,34 zł GOPS wykorzystał w pełnej wysokości tj. w kwocie 56.638,34 zł.

Kontrola kwartalnych sprawozdań Rb-50 *kwartalne sprawozdanie o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonych w 2011 r. przez Urząd Gminy wykazała, że przedmiotowe sprawozdania sporządzone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zm.). Stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-50 dla dotacji w dziale 852, rozdział 85278 Gmina wykazała dane zgodne z ewidencją księgową, natomiast w sprawozdaniu Rb-50 dla wydatków dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu złożonym przez GOPS do Urzędu Gminy. Stwierdzono brak potwierdzenia i daty przekazania ww. sprawozdania do Urzędu Gminy. W związku z tym, Ewelina Pryczak Główny Księgowy GOPS dnia 28 listopada 2012 r. złożyła wyjaśnienie, które dołączono do akt sprawy. Uwzględniając wyjaśnienia stwierdzono, iż GOPS w Ostrowie Wlkp. przekazał ww. sprawozdanie do Urzędu Gminy zgodnie z aktualnie obowiązującymi terminami.

Wójt Gminy Ostrów Wlkp. przekazał powyższe sprawozdanie Wojewodzie Wielkopolskiemu w Poznaniu dnia 9 lutego 2012 r. tj. zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) Nieprawidłowo skonstruowana decyzja administracyjna tj. niezgodnie z art. 108 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*.
- 2) Brak dat wypełnienia wniosku, składanych o zasiłek celowy w związku z wystąpieniem w 2011 r. klęski żywiołowej.
- 3) Nieprawidłowo opisane w wywiadzie środowiskowym, szkody poniesione w wyniku klęski żywiołowej, co sugeruje, iż zasiłek celowy został przyznany, niezgodnie z przeznaczeniem.
- 4) Brak potwierdzenia i daty przekazania sprawozdania Rb-50 *kwartalne sprawozdanie o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2011 r.* do Urzędu Gminy.

Ad. 1

W wyniku kontroli stwierdzono, iż decyzja nr GOPS.8215.4.2011 z dnia 8 września 2011 r. została nieprawidłowo skonstruowana. W związku z tym, Kierownik GOPS w Ostrowie wyjaśniał m.in., iż cyt. „(...) decyzje o przyznaniu świadczeń w formie zasiłków celowych nie zawierają art.108 kpa- „rygor natychmiastowej wykonalności”, gdyż skorzystano z art. 130 § 4, który mówi, że decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania”. Pomimo przedstawionych wyjaśnień, stwierdza się, iż w tym konkretnym przypadku, zaistniały wszelkie przesłanki aby ww. decyzji administracyjnej nadać rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 108 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, gdyż wcześniejsze uruchomienie środków było niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego, bądź też wyjątkowo ważny interes strony.

Powyższe stanowi nieprawidłowość, którego przyczyną była nieprawidłowo skonstruowana decyzja administracyjna.

Ad. 2

Na 2 wnioskach złożonych o wypłatę zasiłku celowego w związku z klęską żywiołową w 2011 r., stwierdzono brak daty wypełnienia wniosku przez osoby je składające, w związku z tym, Starszy Pracownik Socjalny wyjaśnił cyt. „(...) Fakt ten został przeze mnie

przeoczony. Jednak powyższe wnioski zostały złożone w terminie o czym stanowi pieczęć wpływu dokumentów.”

Powyższe stanowi uchybienie, którego przyczyną był brak należytej staranności na etapie składania wniosku.

Ad. 3

Kontrola dokumentacji do decyzji nr GOPS.8214.3.2011 r. z dnia 3 października 2011 r. przyznającej zasiłek celowy wykazała, iż w wywiadzie środowiskowym wskazano cyt „ (...) Podczas huraganu została uszkodzona nawierzchnia dachu, która wymaga częściowego remontu na stodole”. Przy czym, zasiłek celowy winien być przyznany wyłącznie na remont lub odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego. W związku z tym, dnia 29 listopada 2012 r. Pracownik Socjalny złożył w tej sprawie wyjaśnienia oraz wycenę oszacowania szkód, z których wynika, że ocena wartości szkód dotyczy tylko budowli mieszkalnej.

Powyższe stanowi uchybienie, którego przyczyną jest brak należytej staranności i spójności przy sporządzaniu niezbędnej dokumentacji, co może sugerować, iż zasiłek celowy mógł być przyznany na remont obiektu o innym charakterze niż mieszkalny.

Ad. 4

Kontrola sprawozdań finansowych wykazała, brak potwierdzenia i daty przekazania sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2011 r. sporządzonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim do Urzędu Gminy. W związku z tym, Kierownik GOPS w Ostrowie Wlkp. dnia 28 listopada 2012 r. złożył oświadczenie cyt. „(...) Oświadczamy jednak, że sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał zostało przez ośrodek przekazane w terminie do 31 stycznia 2012 r. (...)”.

Powyższe stanowi uchybienie, którego przyczyną jest brak potwierdzenia przekazania sprawozdania, zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zm.).

Powyższe ustalenia kontroli zostały udokumentowane na podstawie:

- 1) „Listy sprawdzającej wykorzystanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z klęską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 roku huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- Urząd Gminy, załącznik nr 1;

- 2) „Listy sprawdzającej kwartalne sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” –Urząd Gminy, załącznik nr 2;
- 3) „Listy sprawdzającej wykorzystanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z klęską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- GOPS, załącznik nr 3;
- 4) „Listy sprawdzającej prawidłowość udzielania zasiłków celowych w 2011 r., na podstawie wydanych decyzji administracyjnych przez GOPS, załącznik nr 4;
- 5) „Listy sprawdzającej finansową realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych oraz osób nie będących rolnikami, które poniosły straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych, spowodowanych wystąpieniem w 2011 roku huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- GOPS, załącznik nr 5;
- 6) „Lista sprawdzająca kwartalne sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” -GOPS, załącznik nr 6;

Wyniki kontroli udokumentowano również na zestawieniach pomocniczych tj.:

- 1) „Zestawienie przekazywanych środków z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu do Gminy oraz z Gminy do jednostki bezpośrednio realizującej przedmiotowe zadanie” – Urząd Gminy;
- 2) „Zestawienie skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wlkp. na mocy, których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych osobom, które nie są rolnikami i rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych” - GOPS;
- 3) „Zestawienie skontrolowanych wydatków poniesionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wlkp. na osoby nie będące rolnikami oraz w związku z realizacją Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych” – GOPS;

które pozostają do wglądu łącznie z dowodami w aktach kontroli.

Ww. dokumentacja została podpisana przez Kierowników jednostki kontrolowanej i jednostki realizującej zadanie, Skarbnika oraz Głównego Księgowego.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Wydawanie decyzji administracyjnych, zgodnie z art. 108 § 1 i 2 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.
2. Dochowanie należytej staranności przy kompletowaniu dokumentów.
3. Należyte i spójne opisywanie w wywiadach środowiskowych stanu faktycznego osób poszkodowanych.
4. Wprowadzenie do stałego stosowania, niezbędnych potwierdzeń przekazania sprawozdań finansowych przez GOPS do Urzędu Gminy.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

*/Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski/*